

Særnummer 9

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Foreningen Svend Gønge

August 2011

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk

www.syvsogne.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

Næstformand:
Villy Lorich

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:
Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:
Jens Beck,
[svendgoengepoulsen@
gmail.com](mailto:svendgoengepoulsen@gmail.com)

Christian den fjerde om sin ven Gøngenhøvdingen

Christian IV

Det er jo noget mærkeligt noget at have været død i så mange år, og så den ene gang efter den anden at blive kaldt herved for at fortælle.

I 360 år havde jeg haft fred og ro i de himmelske sale, da der kom bud om, at jeg skulle tilbage til Jorden.

Hvorfor nu det, spurgte jeg Sankt Peter.

Jo, en ideel forening, der vil fejre din gamle ven,

Ambassadører:

Godsejer,
Kammerherre og
Hofjægermester,
Bernt Johan Collet,
Lundbygård.

Hofjægermester og
Godsejer,
Peter Zobel,
Bækkeskov.

Godsejer,
**Peter Oxholm
Tillisch**,
Rosenfeldt.

Godsejer,
**Gerner Wolff-
Sneedorff**,
Engelholm.

Godsejer,
**Peter Henrik
Tesdaorf**
Gjorslev Gods.

Regionsmedlem,
Peter Madsen
Rone Klint, Præstø.

Borgmester,
Marie Stærke,
Køge kommune.

Borgmester,
Henrik Holmer,
Vordingborg
Kommune.

Borgmester,
Carsten Rasmussen,
Næstved Kommune.

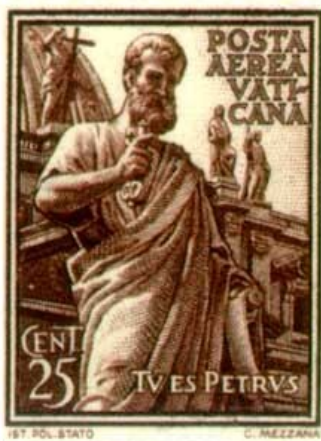
Tidl. borgmester,
Henning Jensen,
Næstved Kommune.

Borgmester,
Poul Arne Nielsen,
Stevns Kommune.

Borgmester,
Knud Erik Hansen,
Faxe Kommune.

Tidl. borgmester,
René Tuekær,
Faxe Kommune.

Gøngehøvdingen Svend Poulsen, har sendt bud efter dig.

Nu er jeg jo en gammel konge, så jeg KAN sige nej, selv til Sankt Peter, men da jeg hørte, at det var min gamle ven og våbenfælle Svend Poulsen, det handlede om, tøvede jeg en kende.

Og det endte med, at jeg sagde ja. Og nu er jeg her for jeg ved ikke, hvilken gang for at fortælle om og hylde Svend Poulsen, den unge

kriger og soldat, der gjorde mig og min søn og sønnesøn så mange tjenester.

Og helt ærligt, så er det også et kærkomment afbræk fra hverdagen i himlen at komme en tur til jorden en gang imellem.

I skal tænke på, at jeg er sammen med fem forhenværende koner + plus alt det løse – og MINIMUM 23 børn.

Jeg siger jer – det er ikke altid lige fornøjeligt.

Med henede har jeg valgt at tage min dronning til højre hånd, Anna Cathrine af Brandenburg, som jeg giftede mig med som 20årig, hun var da 22, for hende fik jeg blandt andet tronfølgeren, den senere Frederik den 3., med.

Anna Cathrine

Han er her for øvrigt ikke her i weekenden, hvilket jeg beklager – ja, jeg selv går jo op og ned ad ham til daglig – nej, han blev skam også kaldt i ærinde. Det var noget med noget bøvl i hertugdømmerne, som han skulle prøve at rede ud.

Frederik III

Ja, lille Anna, nu skal du høre godt efter, for det jeg nu skal fortælle, kender du slet ikke til. Du døde jo allerede i 1612, kun to år efter, at Svend Poulsen blev født.

<p>Tidl. folketingsmedlem, socialrådgiver, Hanne Reintoft</p>	<p>Fornøjeligt er det at fortælle om Svend, som jeg lærte at kende som ganske ung.</p>
<p>Tidl. folketingskandidat Gina Øbakke,</p>	<p>Jeg var 33 år, da han blev født i 1610 – i vores kære Gøngeland. Vi holdt meget af Gønge i det nordøstlige Skåne, efterdi disse brave folk var trofaste over for kongen og nogle gevaldige krigere. De gik aldrig af vejen for et slagsmål og så var de knageme gode til at skyde.</p>
<p>Generalløjnant, Kjeld Hillingsø</p>	<p>Derfor sørgede jeg også for, at kernen i min private livgarde var gønger.</p>
<p>Turistchef, Lars Nielsen Køge Kommune.</p>	<p>I 1615, da jeg endelig havde trumfet igennem, at vi skulle med i Trediveårskrigen i Tyskland, kom en dag en ung mand til mig og fremførte, om jeg ville støtte ham i hans andragende om at blive hvervet som soldat i min hær.</p>
<p>Museumsdirektør, Keld Møller Hansen Vordingborgmuseerne.</p>	<p>Du ser mig noget klein ud, sagde jeg. Hvor gammel er du? 15 år, svarede knægten. Men jeg kan fægte som enhver anden soldat.</p>
<p>Borgmester, Anders Pettersson, Osby Kommun.</p>	<p>Mon dog, tillod jeg mig at svare.</p>
<p>Viceborgmester, Erland Nilsson, Osby Kommun.</p>	<p>Så trak han gudhjælpemig sin værge og gjorde udfald mod mig, helt rød i hovedet af raseri. Jeg kunne jo se, at han havde tag på våbenet og kunne ikke lade være med at skrupgrine.</p>
<p>Kultur- og fritidschef, Tommy Johansson, Osby Kommun.</p>	<p>Det gjorde den unge mand endnu mere rasende, så mine livvagter måtte lægge sig imellem og passivisere den unge mand, hvilket ikke var uden besvær.</p>
<p>Formand for Föreningen Snappheland, Hans Gardelid, Osby.</p>	<p>Jeg ku' godt li' ham. Og for at han ikke skulle miste ansigt fuldstændigt, gav jeg ham lov til at blive soldat i min hær. Det gav lidt bøvl med de officerer, der havde afvist ham, men hvad pokker, man er vel konge, ikke?</p>
<p>Tidl. ordförande i Föreningen för Snapphelandet, Marco van Brink, Osby.</p>	<p>Svend kom så med til Tyskland og Holland og kæmpede sammen med mig der i det års tid, vi var med i Trediveårskrigen.</p>
<p>Formand for Hembygdsföreningen, Erik Ralsgård, Osby.</p>	<p></p>
<p>Kollektive medlemmer:</p>	<p></p>
<p>Lundby Menighedsråd</p>	<p></p>
<p>Borgerforeningen Lundby</p>	<p></p>
<p>Eskildstrup Kulsvierlaug</p>	<p></p>

En ung vildbasse...

Han kæmpede storartet, men kunne ikke ene mand forhindre, at det ikke gik helt så godt som vi håbede.

Nå, men vi kom da hjem igen.

Jeg husker, hvor rasende Svend blev, da Wallenstein så besatte hele Jylland, og han var slet ikke indstillet på, at vi skulle slutte fred med ham, for at få dem ud af Jylland igen.

Wallenstein

Men det var faktisk ham, der fandt på, at vi skulle bilde Wallenstein ind, at vi havde indgået en aftale med svenskerne. Ellers er det ikke godt at vide, om Wallenstein havde forladt Jylland igen.

Efter det eventyr sendte jeg Svend til Halland.

Svenskerne havde længe haft et sultent øje på denne danske landsdel, og det var godt at have en så dygtig soldat som Svend der.

Jeg husker, at efter at Svend i nogle år havde boet i Halland, inviterede jeg ham i 1642 til København for at se Runde Tårn, som var blevet færdigt.

Vibeke var med. Ja, min daværende kone, Vibeke Kruse. Hun og Svend kørte på kærre ned ad cirkelgangen i Runde Tårn. Nej, hvor de grinede.

Aldrig har jeg set ham mere sig så herligt over et af mine påfund, selv om han også grinede bravt, da han første gang så det snoede spir på Børsen.

Året efter at Svend havde været i København og se Runde Tårn, besatte Torstensson, den slyngel, Jylland. Svenskerne var ikke til at stole på! Og Horn, den bandit, han gik ind i mine kære Skånelande.

Vibeke Kruse

Nu var der brug for alle mand, men jeg havde dem ikke, og Svend i Halland, kunne ikke udrette mirakler.

Det var under et slag i denne krig, at jeg mistede mit højre øje. Eller var det venstre, jeg husker det knap. Det er jo fordelene ved at være død, ens skavanker ophæves!

Men det er der nok en journalist, der har styr på!

Det var ved slaget på Kolberger Heide, hvor jeg havde kommandoen på Trefoldigheden, at en forræderisk svensk kugle slog ind i træværket i nærheden af hvor jeg stod, og så røg der en splint lige ind i mit øje.

Vi tabte oven i købet slaget.

Torstensson

Vi måtte indgå Brømsebrofreden med svensken i 1645, og skæbnens ironi gjorde, at den krævede, at få Halland i pant i 30 år.

Det var Svend ikke glad for. Han, som elskede sin danske konge over alt på jord, under svensk overherredømme.

Men der skulle ikke gå lang tid, før han kom i kamp.

I februar 1648 himlede jeg i en alder af 71 år. Det skal I ikke være kede af. Jeg har oplevet mere end mange af jer når til sammen i et længere liv, og alle mine skavanker forsvandt, da jeg for til himmels.

Der er lige det med alle de ekskoner – de har så svært ved at enes – men ellers er livet herligt i himlen!

Og man kan jo følge med i, hvad der sker på jorden.

Jeg så jo, hvordan min søn, Frederik den 3. i 1657 erklærede svensken krig.

Jeg så hvor glad Svend Poulsen, Gøngehøvdingen, blev – nu kunne han komme i ærlig krig for sin konge mod svensken.

Jeg så desværre også, at den svenske krigerkonge Carl X Gustav, den drønnert, tage fusen på min søn, da han gik over isen på Lillebælt og Langelandsbæltet med 12.000

mand og besatte hele Danmark.

Men jeg vil godt forsvare min søn lidt. For hvem i al verden skulle have forventet, at svenskekongen ville forlade sin krig i Polen og vende hæren mod Danmark. Jeg ville da også have troet, at han havde hænderne fulde dernede.

Og så skete katastrofen: vi mistede Skånelandene, Skåne, Halland og Blekinge ved freden i Roskilde den 26. Februar 1658.

Det var en sorgens dag i mine himmelske gemakker, kan jeg godt love jer!

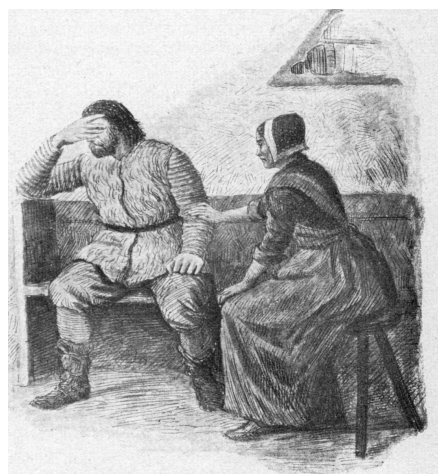
Og så havde røverkongen endda den frækhed at besætte Danmark endnu en gang. Han mente ikke at have fået nok i sit første røvertogt! Nu ville han have det hele!

Og han lagde sig lige uden for København, det eneste af Danmark, der ikke var besat af svenskerne.

Men da glædede det mig virkelig, at min søn var så snu, at han fandt på at starte en guerillakrig på Sydsjælland, og at han sendte Svend Poulsen af sted for at organisere den. Den helt rette mand til den opgave!

Og han gjorde det jo godt, Svend!

Man talte jo om hans bedrifter på Sydsjælland flere hundrede år efter, og en forfatter skrev endda to romaner om ham.

Ane Marie trøster Ib.

Han gav den ikke for lidt, og han blandede vist også lidt ekstra romantik ind i bogen.

Svend var i virkeligheden meget trofast over for sin Ane Marie, men måske blev forfatteren inspireret af mit kærlighedsliv, som har været alt andet end trofast. Er det ikke rigtigt, Anna?

Da slynglen Gustav X Adolf døde i februar 1660, sluttede

krigen med svenskerne, og jeg havde da forestillet mig, at vi fik i det mindste Skånelandene tilbage. Men det ville stormagterne ikke. Retfærdighed talte mindre end deres ønske om at få Øresundstolden ned.

Så svenskerne beholdt Skåne, Halland og Blekinge.

Min søn Frederik var på fallittens rand, da krigen sluttede, og da han skulle afregne krigens udgifter med blandt andet Svend, så havde han ingen anden mulighed end at dele ud af krongodset.

Svend fik Lundbygård. Ja, han fik en gård her i Lundby, og det er vel også derfor, I er så forhippede på at fejre ham og få mig slæbt hertil den ene gang efter den anden. Ikke fordi det gør noget!

Og jeg synes også, at der er al mulig grund til at fejre Svend, min bedste soldat!

Men at sætte Svend til at være landmand. Ja, det skulle da gå galt. Jeg ved ikke, hvad min søn har tænkt på.

Og galt gik et da også. Svend gik fallit med gården, og så måtte han bo hos sin datter i Lundby og hjælpe hende med at passe gæssene. Hvis I er kendt i Gl. Lundby - det er jeg nemlig - så boede han lige over for Kirkemuren ud til vejen, på hjørnet af Manglekærvej.

Da min sønnesøn, Chr. V, forsøgte at befri Skåne i Skånske krig fra 1675-79 meldte Svend Poulsen sig igen under fanerne. Han var jo også kun 65 år. Jeg var jo 67, da jeg deltog i Slaget på Kolberger Heide, men OK, jeg var heller ikke fodtudse.

Men Svend gik hen og blev syg, og så kunne han ikke slås for sin konge endnu en gang.

Der går mange historier om, hvornår Svend er død og begravet.

I ved, at han levede i 1679 og at han var død i 1690.

Jeg ved det hele. Men jeg har en aftale med Sankt Peter om, at jeg ikke må fortælle, hvad som helst når jeg er

hernede.

Men jeg kan fortælle så meget:

Svend ligger begravet ikke særligt langt fra hvor vi er.

Og så er han ikke begravet som den fattige mand, han døde som.

Vi konger forstod at værdsætte en god soldat.

Og det har Svend Poulsen, Gøngenhøvdingen, om nogen været for os!

Peter Sten Hansen.

Svend modtager sit skøde på Lundbygård